

OBSAH

Úvod	8
1. Poradenstvo a jeho základné vymedzenie	10
1.1 Vybrané poradenské systémy	16
1.1.1 Poradenstvo v zdravotníctve	17
1.1.2 Poradenstvo v školstve	17
1.1.3 Poradenstvo v sociálnom systéme	20
1.1.4 Poradenstvo v cirkvi.....	23
2. Sociálne poradenstvo	26
2.1 Vybrané definície sociálneho poradenstva (vymedzenie pojmu)	26
2.2 Vývoj sociálneho poradenstva vo svete a na Slovensku	30
2.3 Špecifika sociálneho poradenstva	34
2.4 Úrovne sociálneho poradenstva	38
2.4.1 Základné sociálne poradenstvo	38
2.4.2 Odborné sociálne poradenstvo	40
2.5 Odborné a kvalifikačné požiadavky pre výkon sociálneho poradenstva	43
3. Poskytovanie sociálneho poradenstva v inštitúciách.....	46
3.1 Štátna správa	48
3.1.1 Poradenstvo na odboroch služieb zamestnanosti	48
3.1.2 Poradenstvo poskytované na odboroch sociálnych vecí	51
3.2 Samospráva	53
3.2.1 Zariadenia sociálnych služieb	54
3.3 Verejnoprávne inštitúcie (Sociálna poisťovňa).....	56
3.4 Neštátne subjekty	58

4. Obsahové zameranie sociálneho poradenstva vo vybraných cielových skupinách.....	62
4.1 Sociálne poradenstvo pre rodinu.....	62
4.2 Obsah sociálneho poradenstva pre rodiny so sociálno – ekonomickými problémami.	69
4.2.1 Sociálne poradenstvo pre ľažko zdravotne postihnutých	70
4.2.1.1 Stupeň sociálneho poradenstva	76
4.2.2 Obsah sociálneho poradenstva	77
4.2.3 Požiadavky kladené na sociálneho poradcu	78
4.3 Sociálne poradenstvo pre príslušníkov marginálnych skupín	80
4.4 Sociálne poradenstvo pre nezamestnaných	91
4.4.1 Organizačné zabezpečenie a formy poradenstva.....	93
4.4.2 Poradenské služby pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou.....	98
4.4.3 Poradenské zariadenia úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVR).....	99
5. Predpoklady kvalifikovaného výkonu sociálneho poradenstva.....	102
5.1 Sociálny pracovník – poradca.....	102
5.1.1 Osobnosť sociálneho poradcu	104
5.1.2 Kvalifikačné a odborné predpoklady pre výkon sociálneho poradenstva	108
5.1.3 Sociálny pracovník a jeho miesto v psychoterapii	110
5.2 Sociálny klient	112
5.2.1 Typy sociálnych klientov.....	112
5.3 Metódy sociálnoporadenskej intervencie.....	117
5.3.1 Metóda rozhovoru	125
5.3.1.1 Ciel' a podmienky metód.....	126
5.3.2 Štruktúra kognitívno-behaviorálneho rozhovoru	127
5.3.3 Vytváranie poradenského vzťahu	134

5.3.4 Nácvik sociálneho poradenstva v praxi	135
5.4 Vonkajšie podmienky pre výkon sociálneho Poradenstva.....	159
5.4.1 Význam prostredia v sociálnom poradenstve	159
5.4.2 Médiá a pomôcky v sociálnom poradenstve....	161
5.4.3 Čas v sociálnom poradenstve	161
5.5 Sociálne poradenstvo a syndróm vyhorenia.....	163
6. Úskalia a nástroje pomoci v sociálnom poradenstve	166
6.1 Poradenstvo a prítomnosť syndrómu vyhorenia	167
6.2 Supervízia v sociálnom poradenstve	163
6.2.1 Kolegiálne poradenstvo ako alternatíva supervíznej pomoci	172
6.3 Mediácia a sociálne poradenstvo.....	175
6.3.1 Princípy mediácie	176
6.3.2 Predmet mediácie	177
6.3.3 Mediácia a sociálna práca.....	178
6.3.4 Zákon o mediácii č. 420/2004 Z. z.....	179
6.3.5 Mediačný pracovník	179
6.3.6 Zákon o probačných a mediačných úradníkoch č. 550/2003 Z. z.....	182
6.4 Význam tímovej spolupráce pri riešení sociálnych problémov klientov	183
6.5 Etika v sociálnom poradenstve.....	186
6.6 Organizácie poskytujúce akreditované vzdelávanie v oblasti sociálneho poradenstva.....	187
6.6.1 Inštitút ďalšieho vzdelávania sociálnych pracovníkov.....	188
6.6.2 Asociácia supervízorov a sociálnych poradcov.....	188
Záver	190

PRÍLOHY

A. Dôležitosť komunikačných spôsobilostí v poradenskej praxi	192
(PhDr. Miloš Šlepecký, CSc. – MUDr. Ján Praško, CSc.)	
B. Slovník	210
C. Zoznam vybraných organizácií poskytujúcich akreditované vzdelávanie pre pracovníkov v pomáhajúcich profesiách	214
Literatúra	216
Odporúčaná literatúra.....	223